

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΡΕΥΝΑΣ

Ο βυθός ως τόπος αθλητικής δραστηριότητας αναψυχής: Αφηγήσεις ερασιτεχνών αυτοδυτών σε ένα ελληνικό νησί

Μαρία Κασφίκη

Περίληψη

Η παρούσα μελέτη διεξήχθη στην Κέρκυρα και διερευνά τις αντιλήψεις των αυτοδυτών σχετικά με τον βυθό και το σώμα τους. Πρωταρχικός στόχος είναι να διασαφηνιστεί η σημασία της κατάδυσης ως δραστηριότητας αναψυχής και η ενσωμάτωσή της στην καθημερινή ζωή των αυτοδυτών. Διερευνά τους παράγοντες που προσελκύουν τα άτομα στην κατάδυση, τα συναισθήματα που βιώνουν κατά τη διάρκεια της κατάδυσης και τα συναφή ρίσκα που συνεπάγεται η παραμονή στο βυθό. Οι καταδύσεις εννοιολογούνται από τους συμμετέχοντες/-ουσες ως μια κοινωνική πρακτική συνυφασμένη με την κουλτούρα της περιπέτειας. Στη μελέτη συμμετείχαν οκτώ ερασιτέχνες αυτοδύτες/-τριες από την Κέρκυρα. Οι εν λόγω δύτες περιέγραψαν τις καταδύσεις ως ένα ευχάριστο χόμπι που προσφέρει ψυχαγωγία και αναψυχή. Τόνισαν τη σημασία του ελεύθερου χρόνου για την ενασχόληση με αυτή τη δραστηριότητα, σημειώνοντας την αξία της σε σχέση με την επαγγελματική τους ζωή. Οι αφηγητές/-τριες υπογραμμίζουν πώς οι καταδύσεις ανακουφίζουν από το εργασιακό άγχος και την ένταση, προσφέροντας χαλάρωση και ηρεμία. Η κατάδυση αναδεικνύεται ως ένα κοινωνικό εργαστήριο των σύγχρονων μορφών σχέσης με τον εαυτό, με τις απολαύσεις, τις εμπειρίες, ακόμη και τους κινδύνους που αντιμετωπίζει ο δύτες να παίζουν καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση της κοινωνικής του ταυτότητας και των μελλοντικών καταδυτικών του προσπαθειών.

Λέξεις κλειδιά: Αυτόνομη κατάδυση αναψυχής, ερασιτέχνες αυτοδύτες, ελεύθερος χρόνος

1. Εισαγωγή

Το παρόν κείμενο βασίζεται σε ερευνητική μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία που εστιάζεται στον τρόπο με τον οποίο νοσηματοδοτούν οι ερασιτέχνες αυτοδύτες αναψυχής το βυθό ως τόπο ενσώματης δραστηριότητας (Κασφίκη, 2022). Πρόκειται για μια ποιοτικά προσανατολισμένη εμπειρική έρευνα βασισμένη στην ανάλυση αφηγήσεων ερασιτεχνών αυτοδυτών σε ένα ελληνικό νησί, εξετάζοντας τη σχέση τους με την αθλητική δραστηριότητα της κατάδυσης ως μέσο αναψυχής και τον τρόπο που αυτή εντάσσεται στην καθημερινότητά τους (Κασφίκη, 2022).

Η αυτόνομη κατάδυση είναι μια κοινωνική πρακτική στην οποία συνέβαλε η ανακάλυψη της αναπνευστικής συσκευής και η εμπορευματοποίησή της. Πρόκειται για μια δημοφιλή δραστηριότητα αναψυχής που οργανώθηκε από αθλητικούς θεσμούς, όπως η ΕΟΥΔΑ και η CMAS, και διεθνείς εμπορικές οργανώσεις, όπως η PADI (Tzanakis, 2023). Οι καταδύσεις με αυτόνομη αναπνευστική συσκευή για αναψυχή συμπεριλαμβάνονται στις δραστηριότητες αναψυχής με αξιοσημείωτη ταχύτητα ανάπτυξης ανά τον κόσμο. Κάθε χρόνο ο μεγαλύτερος οργανισμός πιστοποίησης αυτοδυτών (PADI) πιστοποιεί περισσότερο από 900.000 άτομα και συνολικά υπάρχουν πάνω από 25 εκατομμύρια πιστοποιημένοι δύτες. Παράλληλα, αυξάνει και ο αριθμός τουριστών/-στριών σε παραθαλάσσια θέρετρα οι οποίοι/-ες επιδίδονται σε καταδύσεις αναψυχής, οι λεγόμενοι/-ες «resort divers». Το ενδιαφέρον για τον υποβρύχιο κόσμο έχει ως αποτέλεσμα την ανάπτυξη του καταδυτικού ή υποβρύχιου τουρισμού (Μοίρα & Μυλωνόπουλος, 2019). Η συμμετοχή των γυναικών ήταν αρχικά περιορισμένη, αλλά αυξήθηκε σταδιακά, με το ποσοστό γυναικών αυτοδυτών να φτάνει περίπου το 30% παγκοσμίως (Συμεωνίδης, 2000).

Πρόκειται για μια δραστηριότητα του ελεύθερου χρόνου (Κορωναίου, 1996· Γεωργούλας, 2010), στο πλαίσιο μιας κουλτούρας της περιπέτειας (Τζανάκης, 2023), όπου σφυρηλατείται η πολιτισμικά διαμεσολαβημένη ταυτότητα του μοντέρνου υποκειμένου (Ζαϊμάκης, 2015). Η κατάδυση θεωρείται από τους ίδιους τους αυτοδύτες ως μέσο καλλιέργειας τόσο του σώματος όσο και του πνεύματος, μέσω της εκπαίδευσης και της εμπλοκής στους κανόνες ασφαλείας, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να έρθουν σε επαφή με τον υποβρύχιο κόσμο.

2. Μέθοδος

Η έρευνα διεξήχθη στην Κέρκυρα το καλοκαίρι του 2021, εστιάστηκε στη διερεύνηση των αντιλήψεων των ερασιτεχνών αυτοδυτών/-τριών για το βυθό και το σώμα. Στην έρευνα συμμετείχαν οχτώ (8) αυτοδύτες/-τριες από την Κέρκυρα, με κριτήριο το φύλο, την ηλικία και την ερασιτεχνική ενασχόληση με την αυτόνομη κατάδυση.

Οι καταδύσεις περιγράφονται από τους ερασιτέχνες αυτοδύτες/-τριες ως ένα ευχάριστο

χόμπι που προσφέρει ψυχαγωγία και αναψυχή. Στην ανάλυση του ποιοτικού εμπειρικού υλικού κεντρικό ζήτημα αποτέλεσε η πρόσληψη και η ανάδειξη του νοήματος του κοινωνικού κόσμου από τα δρώντα υποκείμενα μέσα από την ερμηνεία των αφηγήσεων αναφορικά με τις καταδυτικές εμπειρίες τους. Εξετάζονται οι αντιλήψεις των αυτοδυτών/-τριών (α) για τη σημασία του ελεύθερου χρόνου, τη σχέση τους με τη φύση και τη θάλασσα, (β) την αίσθηση του σώματος στην κατάδυση και (γ) για την ασφάλεια και τη διαχείριση του ρίσκου.

3. Η αυτόνομη κατάδυση ως υποβρύχια ενσώματη δραστηριότητα αναψυχής

Μετά την καταγραφή των συνεντεύξεων και τη θεματική ανάλυση, διερευνώντας τις απόψεις και αντιλήψεις των ερασιτεχνών/-τριών αυτοδυτών για την ενασχόληση τους με την αυτόνομη κατάδυση σε σχέση με τον ελεύθερο χρόνο, τη νοηματοδότηση τους για το βυθό και το σώμα καθώς και το πώς προσδιορίζουν τη σχέση τους με το κοινωνικό τους περιβάλλον προέκυψαν οι εξής κεντρικές θεματικές:

- (α) Οι καταδύσεις αναψυχής συνδέονται με τον ελεύθερο χρόνο.
- (β) Η κατάδυση νοείται ως αναψυχή συνδεδεμένη με την περιπέτεια.
- (γ) Η αυτόνομη κατάδυση νοείται ως μια δραστηριότητα στο φυσικό περιβάλλον.

Αυτόνομη κατάδυση και ελεύθερος χρόνος.

Οι αφηγητές και οι αφηγήτριες αναφέρονται στις καταδύσεις ως σημαντικό τμήμα της ζωής τους, σημειώνοντας ότι θα πρέπει να ιεραρχηθούν οι ασχολίες ώστε να εξασφαλιστεί ο απαραίτητος ελεύθερος χρόνος για την εν λόγω δραστηριότητα. Ο κόσμος του βυθού χαρακτηρίζεται «μαγικός» και σαγηνευτικός, δραστηριότητα που αξίζει να επιλεγεί ως δραστηριότητα αναψυχής. Όπως αφηγείται ένας άνδρας αυτοδύτης:

«Ελεύθερος χρόνος σημαίνει να έχεις λίγο χρόνο για τον εαυτό σου να κάνεις κάποια πράγματα που σε ευχαριστούν και σε γεμίζουν, σαν χόμπι. Η κατάδυση [...] είναι επιλογή. Αν έχεις επιλέξει ότι αυτό σου αρέσει και αυτό απολαμβάνεις. Σίγουρα θέλει για να κάνεις μία βουτιά γύρω στα 18μ. ή στα 15μ., όχι πολύ βαθιά εκεί, θέλει σίγουρα μία-δύο ώρες. Θέλει να αφιερώσεις χρόνο».

Στις συνεντεύξεις αποτυπώνεται μια σαφή σχέση του διαθέσιμου ελεύθερου χρόνου με το είδος της επαγγελματικής απασχόλησης και των καταδύσεων. Πρόκειται για απασχόληση που αντανακλά τις αξίες των μεσαίων τάξεων. Για το λόγο αυτόν, η υποβρύχια δραστηριότητα νοείται συχνά ως ένα είδος κοινωνικού αγχολυτικού. Όπως αναφέρει ένας άλλος αυτοδύτης: «[...] η κατάδυση είναι ένα άθλημα, το οποίο σε ηρεμεί πάρα πολύ, μας αρέσει, ξεκουράζει».

Η αυτόνομη κατάδυση αναπαρίσταται ως μια «φυγή» από μια πιεστική καθημερινότητα. Μια αφηγήτρια επισημαίνει ότι μπορείς να χαλαρώσεις στον κόσμο του βυθού δραπετεύοντας από την καθημερινότητα σε ένα διαφορετικό και ενδιαφέρον περιβάλλον, από το οποίο αντλούνται εικόνες και βιώνονται συναισθήματα που αμβλύνουν τις συνέπειες της εργασιακής έντασης: «τα σκέφτομαι και χαλαρώνω, σκέφτομαι αυτές τις εικόνες του βυθού».

Η αυτόνομη κατάδυση ως απολαυστική περιπέτεια

Πολλές δραστηριότητες αναψυχής νοούνται ως συναρπαστικές περιπέτειες που οδηγούν σε «ανεπανάληπτα» βιώματα και μνήμες, ένα παιχνίδι πέραν των επίσημων κοινωνικών σχέσεων, μια απελευθερωτική διαφυγή (Strandvad, 2018). Όπως αναφέρει ένας αυτοδύτης, η κατάδυση είναι περιπετειώδης δραστηριότητα:

«Συναρπαστική περιπέτεια. Περιπέτεια είναι, γιατί μπορείς να βουτήξεις στο ίδιο σημείο δέκα φορές και να είναι δέκα διαφορετικές καταδύσεις. Το ωραίο στην κατάδυση είναι το ότι δε ξέρεις τι θα δεις, δηλαδή είναι αυτή η έκπληξη που μπορεί να σου επιφυλάσσει μία κατάδυση. Μπορεί σε μια κατάδυση να μη δεις και τίποτα, αλλά και πάλι δεν είναι αποτρεπτικός λόγος για να μη ξαναβουτήξεις στο ίδιο σημείο, γιατί την επόμενη εβδομάδα στο ίδιο σημείο μπορείς να δεις τα πάντα. Οπότε το ωραίο με την κατάδυση είναι αυτό το απρόσμενο, δηλαδή δε ξέρεις τι θα συναντήσεις και αυτό σε τραβάει. Για εμένα μόνο και μόνο η αίσθηση του να βρίσκεσαι εκεί πέρα από μόνο του είναι μια πολύ καλή εμπειρία. Μόνο και μόνο αυτό το ότι είσαι μέσα στο νερό».

Το ίδιο υποστηρίζει και μια έμπειρη ερασιτέχνης αυτοδύτρια:

«Είναι μία περιπέτεια, είναι μία πολύ ωραία εμπειρία. Μπορεί να είναι μία πολύ ωραία βουτιά, μπορεί να είναι και μία μέτρια βουτιά, αλλά αν είναι μία πολύ καλή βουτιά, τότε είναι όντως μία πολύ καλή περιπέτεια. Η επαφή με έναν άλλον κόσμο είναι κάτι μαγικό, κάτι διαφορετικό. Δεν είναι ένα απλό γυμναστήριο που θα πας θα ταλαιπωρηθείς, θα κουραστείς, ναι θα γυμναστείς και με την κατάδυση, αλλά θα αποκομίσεις και κάτι άλλο. Αυτό που θα ήθελα να πω είναι ότι πραγματικά οι καταδύσεις είναι μια πάρα πολύ ωραία εμπειρία και όλοι θα πρέπει μια φορά τουλάχιστον στη ζωή τους να κάνουν μια βουτιά και να έρθουν σε επαφή με το βυθό και με αυτόν τον κόσμο τον διαφορετικό».

Η όποια επικινδυνότητα νοείται ως ένα λογικό ρίσκο που, όμως, μπορεί να ελεγχθεί από την καλή εκπαίδευση. Χαρακτηριστικά ένας από τους συνεντευξιζόμενους αναφέρει: «Επικινδυνότητα υπάρχει, από τη στιγμή όμως που είσαι σωστά εκπαιδευμένος και

τηρείς απαρέγκλιτα τους κανόνες ασφαλείας και τις διαδικασίες, αυτή η επικινδυνότητα μειώνεται στο ελάχιστο».

Η επιτυχής διαχείριση των ρίσκων επιβεβαιώνει μια εμπεδωμένη στα μεσαία στρώματα έξη σχεδιασμού της βιογραφίας του αυτοδύτη και επεξεργασίας των αισθήσεων (Merchant, 2011), τονώνοντας την αυτοπεποίθηση του εξατομικευμένου ατόμου (Giddens, 1991). Εκτός από την καλή εκπαίδευση, η τήρηση των κανόνων ασφαλείας, μέσω των οποίων ελέγχονται τα ρίσκα, νοείται ως βασική συνιστώσα. Το κυριότερο μέτρο ασφαλείας είναι η κατάδυση σε ζευγάρια κατάταξη (Dimmock & Wilson, 2011).

Η φυσική κατάσταση δεν κατέχει πρωταρχικό ρόλο στην αθλητική δραστηριότητα των καταδύσεων, σύμφωνα με τα λεγόμενα των αφηγητών. Χρειάζεται φροντίδα, αλλά γενικά πρόκειται για μια συμπεριληπτική πρακτική, προσβάσιμη σχεδόν σε όλους και όλες. Όπως αναφέρει μια πρώην εκπαιδευτρια:

«Πρέπει να είναι λίγο σε καλή κατάσταση, πολύ γυμνασμένος όχι, αλλά το σίγουρο είναι ότι αν είσαι σε καλή κατάσταση θα είναι πιο εύκολο, θα είναι πιο ωραίο. Δηλαδή κάποιος που καπνίζει, πίνει και δεν κάνει καθόλου γυμναστική θα δυσκολευτεί πιο πολύ από κάποιον που είναι εντάξει. Εγώ για να είμαι σε φόρμα πάω για καταδύσεις. Βασικά τίποτα πολύ, γιατί δεν έχω χρόνο, εάν είχα χρόνο θα μπορούσα ας πούμε να περπατήσω λίγο στο βουνό, αλλά για ποδήλατο και για τέτοια πράγματα δεν με πολυενδιαφέρει... αν δεν έχω κάνει καταδύσεις όλο το χειμώνα και πάω τις πρώτες δύο φορές μπορεί να κουραστώ λίγο παραπάνω, αλλά μετά σιγά σιγά άμα πηγαίνω κάθε εβδομάδα ή δύο φορές την εβδομάδα θα γυμναστώ καλά. Ή για κολύμβηση, τώρα θα προσπαθήσω να πάω για κολύμπι κάθε μέρα με τα πέδιλα κι αυτά... να γνωρίζει τους βασικούς κανόνες, δηλαδή αν πας για κατάδυση δε θα ξενυχτήσεις τη νύχτα πριν. Να είναι καλά, να είναι ξεκούραστος, χαλαρός, να μην έχει άγχος για την κατάδυση».

Κατάδυση στο φυσικό περιβάλλον

Η αυτόνομη κατάδυση είναι συνυφασμένη με την ευδαιμονία της περιπέτειας, μια πρακτική που αποβλέπει στην ευχαρίστηση, στη διαφυγή και την απόκτηση νέων εμπειριών (Brymer & Schweitzer, 2013). Ο βυθός είναι στην περίπτωση αυτή ο τόπος μιας δημιουργικής διέγερσης των αισθήσεων (Straughan, 2012). Το χρώμα του βυθού, το βαθύ μπλε, η γλωρίδα και η πανίδα είναι ένα πεδίο παρατήρησης αλλά και απολαυστικών ενσώματων εμπειριών (Tzanakis, 2023). Ένας αφηγητής επαναλαμβάνει την τυπική επίκληση έλλειψης βαρύτητας, εμπειρίας ανάλογης των αστροναυτών:

«Είναι ένας μαγικός κόσμος. Καταρχήν η αίσθηση της έλλειψης βαρύτητας είναι κάτι μοναδικό, το νιώθουν οι αστροναύτες και οι δύτες, κανένας άλλος δε μπορεί. Πέρα από αυτό η ηρεμία και γαλήνη που σου δίνει ο υποβρύχιος κόσμος είναι μια αίσθηση, που δε μπορείς να την νιώσεις σε κάτι άλλο. Ταυτόχρονα, βγαίνοντας από μία κατάδυση και λόγω μιας μικρής ποσότητας αζώτου που έχεις στο αίμα σου, νιώθεις μία ιδιαίτερη ευφορία, για αυτό είπα στην αρχή της κουβέντας μας ότι είναι κάτι σαν ναρκωτικό, είναι κάτι που στο οποίο εθίζεσαι, δηλαδή πέρα από την ομορφιά της κατάδυσης θέλεις να νιώθεις και αυτό το αίσθημα. Από τα 25μ. και βαθύτερα αρχίζουν τα χρώματα να χάνονται, δηλαδή σε ένα βάθος 35-40μ. έχεις μια απόχρωση του μπλε-γκρι, παρά μόνο αν φέξεις με τον φακό σου κάτι, εκεί θα δεις το πραγματικό χρώμα, γιατί οι ακτίνες του ήλιου δε φτάνουν τόσο καλά σε εκείνα τα βάθη. Για εμένα είναι κάτι σαν ναρκωτικό, δηλαδή είναι κάτι, το οποίο ζητώ να κάνω όσο περισσότερο γίνεται, από τα πιο ωραία πράγματα που έχω κάνει στη ζωή μου».

Οι αισθήσεις του σώματος, η αίσθηση του κρύου και της υγρασίας, το μούδιασμα της επιδερμίδας, οι φωτοσκιάσεις που ξενίζουν τους αδαείς στον υδάτινο κόσμο όπως και η τρισδιάστατη κίνηση μετασχηματίζουν τον «επικίνδυνο βυθό» σε τόπο αναγέννησης του εαυτού, σε ένα πεδίο τονωτικής απτικής εμπειρίας (Allen Collinson, 2010). Όπως αφηγείται ένας αυτοδύτης για το σώμα του κατά τη διάρκεια της κατάδυσης:

«Συγκεκριμένα εγώ το νιώθω να πετάει, είναι ελεύθερο, αν έχεις πολύ καλή πλευστότητα, όπως λέμε εμείς στην κατάδυση, η πλευστότητα είναι η δυνατότητα να παραμένεις στο ίδιο σημείο, ούτε να βυθίζεσαι από το βάρος ούτε φουσκώνοντας πάρα πολύ το jacket, βάζοντας δηλαδή αέρα στο γιλέκο αυτό που φοράμε να ανεβαίνεις προς τα πάνω. Εάν έχεις μία αρκετά καλή πλευστότητα τότε είσαι σε ένα σημείο, το οποίο είναι ουδέτερο, είναι σαν να πετάς, το οποίο είναι πολύ όμορφο το συναίσθημα, γιατί είναι και πάρα πολύ ξεκούραστο. Μη ξεχνάμε ότι και οι καλοί δύτες δε χρησιμοποιούν πάρα πολύ τα πόδια τους για να κάνουν πέδιλο, αρκεί μία μικρή ώθηση, οπότε προχωράς, δηλαδή όσο πιο καλός είσαι τόσο πιο ξεκούραστο είναι για εσένα. Τα συναισθήματα διαφέρουν από άνθρωπο σε άνθρωπο. Εγώ σίγουρα είμαι πάρα πολύ ενθουσιασμένος, ειδικά όταν βλέπω κάτι καινούριο, κάτι πρωτόγνωρο, οπότε αισθάνομαι ευφορία, πάρα πολύ ενθουσιασμό, αλλά και ανακούφιση, ξεκούραση. Την ώρα που θα κάτσω, όσο διαρκέσει, 45 λεπτά, μία ώρα που θα διαρκέσει η παραμονή μου κάτω στο βυθό, με ξεκουράζει από όλο το άγχος της εβδομάδας και νιώθω απόλυτη γαλήνη».

4. Συμπεράσματα

Η εμπειρία της αυτόνομης κατάδυσης αναψυχής ανασυγκροτείται από τους αφηγητές ως μια ηδονιστική διαφυγή, αναπόσπαστο τμήμα του ελεύθερου χρόνου και των διακοπών. Προϋποθέτει δέσμευση και συστηματική ενασχόληση, η οποία, όμως, δεν συνδέεται με την προπόνηση αλλά από το έθος μιας αναστοχαστικής σχέσης με τον ενσώματο εαυτό και την αισθητικοποίηση της υποβρύχιας φύσης (Τζανάκης, 2015). Αυτά τα χαρακτηριστικά συνδέουν τη δραστηριότητα της αυτόνομης κατάδυσης αναψυχής με τα μεσαία στρώματα και με τις αξίες που αυτά πρεσβεύουν, καθώς αντανακλώνται στην ευρεία εμπορευματοποίησή της. Οι αυτοδύτες μέσα από την εκμάθηση των πρακτικών της κατάδυσης εκπαιδεύονται σε τεχνικές που αφορούν όχι μόνο τις απαραίτητες δεξιότητες χρήσης του εξοπλισμού και επιτυχούς διαφυγής στον «μαγικό» κόσμο του βυθού αλλά και σε μια έλλογη και αναστοχαστική σχέση με τον ενσώματο εαυτό. Η αυτόνομη κατάδυση εν τέλει συνιστά ένα από τα κοινωνικά εργαστήρια επεξεργασίας του εαυτού στην ύστερη νεωτερικότητα.

Βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσση

- Γεωργούλας, Σ. (2010). *Η κοινωνία του ελεύθερου χρόνου*. Εκδόσεις Πεδίο.
- Ζαϊμάκης, Γ. (2015). Θεωρητικά ρεύματα και προσεγγίσεις στην κοινωνιολογία του αθλητισμού. Στο Γ. Ζαϊμάκης & Ε. Φουρναράκη (Επιμ.), *Κοινωνία και αθλητισμός στην Ελλάδα: Κοινωνιολογικές και ιστορικές προσεγγίσεις* (σελ. 89-130). Αλεξάνδρεια.
- Κασφίκη, Μ. (2022). *Η αυτόνομη κατάδυση ως ενσώματη δραστηριότητα του ελεύθερου χρόνου στην Κέρκυρα. Η νοηματοδότηση του βυθού από τους ερασιτέχνες δύτες*. Αδημοσίευτη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία. ΑΣΚ – ΕΑΠ.
- Κορωναίου, Α. (1996). *Κοινωνιολογία του ελεύθερου χρόνου*. Εκδόσεις Νήσος.
- Μοίρα, Π. & Μυλωνόπουλος, Δ. (2019). Καταδύσεις αναψυχής στην Ελλάδα – Recreation diving in Greece. *e-Journal of Science & Technology*, 14(4), 61-75.
http://ejst.teiath.gr/issues/issue_62/Moira_62.pdf.
- Συμεωνίδης, Δ. (2000). *Αυτόνομη κατάδυση*. Άκμον.
- Τζανάκης, Μ. (2015). Σώμα και εαυτός στην αυτόνομη κατάδυση. Στο Γ. Ζαϊμάκης & Ε. Φουρναράκη (Επιμ.), *Κοινωνία και αθλητισμός στην Ελλάδα: Κοινωνιολογικές προσεγγίσεις*.
- Τζανάκης, Μ. (2023). Αναπνέοντας υποβρυχίως: ήχος, τεχνολογία και σώμα στην αυτόνομη κατάδυση. *Αθλητισμός και Κοινωνικές Επιστήμες*, 1, 11-28 <https://doi.org/10.26248/sport-soc.vi1.1624>.

Ξενόγλωσση

- Allen-Collinson, J. & Hockey, J. (2011). Feeling the way: Notes toward a haptic phenomenology of distance running and scuba diving. *International Review for the Sociology of Sport*, 46(3), 330-345.
<https://doi.org/10.1177/1012690210380577>
- Brymer, E., & Schweitzer, R. (2013). The search for freedom in extreme sports: A phenomenological exploration. *Psychology of Sport and Exercise*, 14(6), 865–873.

<https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2013.07.004>

- Dimmock, K., & Wilson, E. (2011). “Take a deep breath”: How recreational scuba divers negotiate in-water constraints. *Leisure*, 35(3), 283-297. <https://doi.org/10.1080/14927713.2011.614839>
- Giddens, A. (1991). *Modernity and self-identity*. Polity.
- Merchant, S. (2011). Negotiating underwater space: The sensorium, the body and the practice of scuba-diving. *Tourist Studies*, 11(3), 215-233. <https://doi.org/10.1177/1468797611432040>
- Strandvad, S. M. (2018). Under water and into yourself: Emotional experiences of freediving contact information. *Emotion, Space and Society*, 27, 52-59. <https://doi.org/10.1016/j.emospa.2018.02.007>
- Straughan, E. (2012). Touched by water: The body in scuba diving. *Emotion, Space and Society*, 5(1), 19-26. <https://doi.org/10.1016/j.emospa.2010.10.003>
- Tzanakis, M. (2023). *Scuba diving practices in Greece: A historical ethnography of technology, self, body, and nature*. Palgrave Macmillan.

The seabed as a place for recreational sports activity:**Narratives of amateur divers on a Greek island****Maria Kasfiki****Abstract**

This study, conducted in Corfu, Greece, investigates the perceptions of scuba divers regarding the seabed and their own bodies. The primary objective is to elucidate the significance of scuba diving as a leisure activity and its integration into divers' daily lives. It explores the factors that attract individuals to scuba diving, the emotions experienced during diving, and the associated risks of staying at the seabed. Scuba diving is conceptualized as a social practice intertwined with the culture of adventure. Eight amateur scuba divers from Corfu participated in the study. These divers described scuba diving as an enjoyable hobby that provides entertainment and recreation. They emphasized the importance of leisure time for engaging in this activity, noting its value in relation to their work life. The research highlights how diving alleviates work-related stress and tension, offering relaxation and serenity. Scuba diving emerges as a social workshop of modern self-practices, with the pleasures, experiences, and even dangers faced by the diver playing a crucial role in shaping their social identity and future diving endeavors.

Keywords: Recreational diving, amateur scuba divers, free time